

.lxxiiij.

OMELIA . IN NATALE PLURIMORUM CONFESSORUM .

SCRIPTUM EST FRATRES KARISSIMI IN EVANGELICA LECTIONE . QUOD –

homo quidam peregre proficiscens uocauit seruos suos et tradidit illis bona sua . Et uni dedit quinque talenta .

Alii autem duo . Alii uero unum . Vnicuique secundum propriam uirtutem et profectus est statim . Homo iste paterfamilias dominus christus est . qui ad patrem post resurrectionem uictor ascendens . uocatis apostolis doctrinam euangelicam tradidit . non pro largitate tamen et paritate . Alteri plus . et alteri minus tribuit . sed pro accipientium uiribus . Quomodo et apostolus eos qui soli dum cibum capere nondum poterant . lacte potasse dicit . Denique et illum denique talentis decem fecerat . et eum qui de duobus .iiii. similiter recepit gaudium . non considerans lucri magnitudinem sed studium uoluntatis . In quinque etenim et duobus et uno talento . diuersas gratias intelligimus . que unicuique tradite sunt .

Uel in primo omnis sensus examinatus est . In secundo intelligentia et opus . In tertio uero ratio qua homines a bestiis separantur . Abiit autem qui quinque talenta acceperat . et operatus est in eis et lucratus est alia quinque .

Acceptis itaque terrenis sensibus . caelestium sibi notitiam duplicauit ex creaturis intelligens creatorem . ex corporibus incorporabilia . ex uisibilibus inuisibilia . ex breuibus aeterna .

Similiter et qui duo acceperat lucratus est alia duo . et iste pro uiribus quicquid intelligi didicerat . in euangelio duplicauit . siue enim scientia seu opere presentis uitae . futurę beatitudinis typum intellexit . Post multum uero temporis uenit dominus seruorum illorum . et posuit rationem

cum eis . Grade quidem tempus est . inter ascensionem saluatoris et secundum eius aduentum . In quo exacturus est quod unicuique dedit . Et accedens qui quinque talenta acceperat . obtulit alia quinque talenta dicens . Domine . quinque talenta mihi tradidisti . ecce alia quinque super lucratus sum . Ait illi dominus eius . Euge serue bone et fidelis . quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam . intra in gaudium domini tui . Accessit autem et qui duo talenta acceperat et ait . Domine . duo talenta tradidisti mihi . ecce alia duo superlucratus sum . Ait illi dominus eius Euge serue bone et fidelis . quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam . intra in gaudium domini tui . vtrique ergo sermo est ut iam ante dixi . ut qui de quinque talentis decem fecerat . Id est qui de quinque corporis sensibus spiritaliter agens multiplicauerat . et uita actuali bene peregerat . et qui de duobus quattuor . Id est qui hoc intelligens fratribus predicauit . et opere compleuit et eosdem proximos per bonum suum exemplum ad fidem deduxit christi . /149v/ simul gaudeant in conspectu domini sui . Item . sermo patrisfamilias sermo blanditur atque ei dicitur . Euge quod est bene gaude . et notandum est . quod omnia que in presenti tempore habentur . Licet magna uideantur et plurima . tamen comparatione futurorum bonorum pauca et parua sunt . quia super pauca fuisti fidelis inquit supra multa te constituam . Id est in aeterna quiete . Quid autem magis potest dare fideli seruo . quam esse cum domino et uidere gaudium domini sui . In aeternam et enim beatitudinem collocatus quod non habuerit inmerito . habebit in caritate . et tale gaudium habiturus erit de alterius gloria imminentiore . ac si sua esse uideatur . Intra inquit in gaudium domini tui . Ac si dicat . suscipe que nec oculus

uidit . nec auris audiuit . nec in cor homines ascendit .
Sed¹ homo iste peregre proficiscens seruis suis bona
sua tradidit . quia fidelibus suis spiritalia dona deus
concessit . et uni quidem dedit quinque talenta . alii
autem duo . alii uero commisit unum . quinque . etenim sunt
corporis sensus . Id est uisus . auditus . gustus . odoratus
et tactus . Quinque igitur talenta . dona quinque sensuum
significant . quibus exterior scientia exprimitur .
Duobus uero . intellectus et operatio designatur . Unius
enim talenti nomine . intellectus tantummodo designantur .
Sed is qui quinque talenta acceperat alia quinque lucratus
est . quia sunt nonnulli . qui et si interna ac mistica nesci
unt . pro intentione tamen superne patrie docent recta
que possunt . de ipsis exterioribus que acceperunt . Dum
que se a carnis petulantia . a terrenarum ambitu rerum .
/150r/ atque a uisibilium uoluptate custodiunt . ab his etiam alios a com
modendo compescunt . et sunt nonnulli qui quasi duobus
talentis ditati . Intellectum atque operationem percipiunt . et sub
tilia de internis intelligentes . mira in exterioribus . Cumque
et intelligendo et operando aliis predicant . quasi de negotio
duplicato reportant lucrum . Bene autem alia quinque uel
alia duo . in lucrum uenisse referuntur . quia dum utrique
sexui predicatio impenditur . quasi accepta talenta gemi
nantur . Sed his qui unum talentvm² acceperat . abiens
fodit in terram et abscondit pecuniam domini sui . Talentum
in terra abscondere est acceptum ingenium in terrenis
actibus implicare . Lucrum spiritale non acquirere .
Cor a terrenis cogitationibus suis numquam subleuare .
Sunt namque nonnulli . qui donum intelligentie percoeperunt .
Sed tamen quae sola carnis sunt sapiunt . De quibus per pro

¹ *In left margin:* Gregorii omelia [?] super euangelio quidam .

² talentvm] *corr. from* talenta

phetam dicitur . Sapientes sunt ut faciant mala . Bene
autem facere nesciunt . sed dominus qui talenta contulit . rationem
positurus redit . quia os qui nunc pie spiralia dona tribuit .
districte in iudicio merita exquiret . quid quisque accepit
considerat . et quod lucrum de acceptis talentis reportet
pensat . sensus³ qui geminata talenta retulit . a domino lau
datur atque ad aeternam remunerationem perducitur . cum ei
uoce dominica dicitur . Euge serue bone et fidelis . et quia
super pauca fuisti fidelis su`p`ra multa te constituam . intra
in gaudium domini tui . Pauca quippe sunt omnia bona
presentis uitę . quamlibet multa uideantur . sed tunc fide
lis seruus supra multa constituitur bona . quando de
uicta omni corruptionis molestia . de terrenis gaudiis
/150v/ in illa caelesti sede gloriatur . Tunc ad gaudium domini superfecte intro
mittitur . quando in aeterna illa patria adsumptus atque ange
lorum coetibus ammixtus . sic interius gaudet de munere . ut
non sit iam quod exterius doleat de corruptione . Depositio
ne ergo istius sancti solemnia caelebramus . cui talenta ista
superius nominata credita non ignoramus . Quid est deposi
tio? Non tantum illa manibus procurata est . sed et illa qua
homo uinculis corporalibus absolutus liberiturus ad cęlum .
talentum sibi creditum domino suo duplicatum reportabit . Ipsa
plane est depositio . in qua concupiscere abicimus cessamus
delinquere . peccare deponimus . Et ideo hęc dies pro cęlebri
tate maxima procuratur . quia uera est et summa festiuitas .
mortuum esse uitiiis . et soli uiuere iustitiae . Nam et natale dicitur .
quod delictorum carcere liberati . libertate nascimur sal
uatori . Natale igitur sicut dixi patris nostri istius confesso
ris caelebramus . in cuius laudibus primum illud dicendum est ;
quod fuit in sacerdotio suo . Innocens . mansuetus . et humi

³ sensus] *altered by a later hand to seruus; in right margin: Gregorius*

lis . sobrius et pius . Sic tamen innocens . ut esset pariter et astutus . Sic mansuetus . ut miseretur . in eo se ueritas lenitatis . Sic humilis . ut in ipsa humilitate maioris reuerentię auctoritate precelleret . Fuit enim innocens et astutus . quando impleuit dictum domini qui ait . Estote astuti ut serpentes . innocentes ut columbae . Fuit enim innocens sanctę aecclesiae amministrazione . astutus in catholicae fidei passione . semper enim sicut serpens cum insecutionem patitur astutia quantum capud suum tuetur . cętera membra contemnit . Legerat enim dicente apostolo quia uiri caput christus est . Qualis uir sit beatus iste confessor hic intelligimus . unde pro merito /151r/ suo et hic summum ineruit sacerdotium . et postea apud deum coronam confessionis accepit . Largiente domino nostro iesu christo . qui cum eodem patre⁴ et spiritu sancto . uiuit et regnat . per infinita secula seculorum . amen .

⁴ patre] *corr. from* patrae